

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.575/2015/8. szám

A Szegedi Ítéltábla a **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Lukács Regina ügyvéd által képviselt I. r., az OBH Jogi Képviselési Főosztálya által képviselt II. r., a III. r. és a IV. r. alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2015. május 7. napján kelt I.P.21.192/2014/39. számú ítélete ellen a felperes részéről 41. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja** azzal a pontosítással, hogy a felperest az elsőfokú eljárásban képviselő **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéd díját, valamint a feljegyzett 687 400 (hatszáznyolcvanhétezer-négyszáz) Ft elsőfokú eljárási illetéket az állam viseli.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 50 000 (ötvenezer) Ft másodfokú perköltséget.

A felperest a másodfokú eljárásban képviselő **(pártfogó ügyvéd neve)** pártfogó ügyvéd díját, valamint a feljegyzett 200 000 (kétszázezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S

A **(település neve)**-i Városi Bíróság a P.20.125/2007/76. számú ítéletével a felperest eljárások indítása és vitele ügycsoportban cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezte. Utóbb a felperes a Székesfehérvári Városi Bíróságtól kérte a cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezése megszüntetését arra hivatkozással, hogy a bíróság döntése hamis orvosszakértői véleményen alapult. E peres eljárás során a per alperese viszontkeresettel kérte a felperes cselekvőképességének korlátozását további ügycsoportokra, valamint a felperes választójogból való kizárását. E perben a Székesfehérvári Városi Bíróság orvosszakértőtől az I. r. alperest rendelte ki, majd a szakvélemény megállapításait elfogadva a felperes keresetét elutasította, és a viszontkeresetnek helyt adva a felperest a Ptk. 14. § (6) bekezdés 2., 8. és 9. pontjában írt ügycsoportok, további polgári, közigazgatási, peres és nem peres ügyek indítása, az ilyen ügyeknek az ott megjelölt hatóságok előtti vitele, a képviselési joggal érintett ügyek tekintetében cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezte, és a választójogból kizárta. Jelen per II. r. alperese a 2.Pf.20.963/2013/22. számú ítéletével a Székesfehérvári Járásbíróság (korábbi elnevezése szerint Székesfehérvári Városi Bíróság) ítéletét helybenhagyta.

Ezt követően a felperes jelen per I. r. alperese ellen egy határozott kérelmet nem tartalmazó keresetlevelet terjesztett elő az I. r. alperes által készített szakvélemény téves megállapításaira hivatkozva. A IV. r. alperes a Pkk.I.20.910/2012/2. sz. végzésével az eljárás lefolytatására a jelen per III. r. alperesét jelölte ki, ahol P.20.011/2013. szám alatt került az ügy lajstromozásra. Ezt követően a felperes kérte a III. r. alperes eljárásból való kizárását, kérelmének teljesítését azonban a IV. r. alperes a 2013. június 3. napján kelt Pkk.I.20.258/2013/2. számú végzésével megtagadta.

A III. r. alperes a 2013. június 7. napján kelt 7. sorszámú végzésével a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította arra hivatkozva, hogy a felperes a bíróság hiánypótlási felhívásában foglaltakat nem teljesítette, ezért keresetlevele érdemi elbírálásra alkalmatlan. A III. r. alperes végzését a IV. r. alperes a Pf.I.20.662/2013/4. számú végzésével helybenhagyta.

A felperes módosított kereseti kérelmében az I. r. alperest 8 000 000 Ft nem vagyoni kár megfizetésére kérte kötelezni arra hivatkozással, hogy a Székesfehérvári Járásbíróság előtt folyamatban volt eljárás során személyes vizsgálatát nem végezte el, a korábbi eljárásban készült szakvéleményt lemásolva alakította ki érdemi álláspontját. Kérte a II.-IV. r. alperesek egyetemleges kötelezését 2 000 000 Ft összegű nem vagyoni kára megfizetésére. A II. r. alperes jogellenes károkozó magatartását abban jelölte meg, hogy ítélete alapjául a megalapozatlan szakvéleményt elfogadta, míg a III. r. és a IV. r. alperes azáltal követett el jogsértést véleménye szerint, hogy az általuk elbírált perben megghiúsították az I. r. alperes felelősségre vonását, emellett a IV. r. alperes nem jelölt ki az eljárás lefolytatására más bíróságot. Állította, hogy az alperesek fenti magatartása miatt egészségi állapota megromlott, amely sérelem az általa kért nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható. Kérte továbbá az I-IV. r. alperesek egyetemleges kötelezését 1 457 000 Ft vagyoni kára megfizetésére, amely az általa jogellenesnek ítélt eljárásokban felmerült költsége.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték, vitatták azt mind a jogalap, mind az összecszerűség tekintetében. Álláspontjuk szerint eljárásuk során jogellenes magatartást nem tanúsítottak, ezzel összefüggésben a felperesnek kárt nem okoztak, magatartásuk nem felróható. Az I. r. alperes védekezésében kifejtette, szakvéleményét az irányadó szakmai előírások maradéktalan betartásával alakította ki, a kötelezően alkalmazandó módszertani levélben rögzített elvárásoknak minden tekinteten eleget tett, elvégezte a felperes konkrét szakvizsgálatát, vele elbeszélgetett, az orvosi előzményi adatok és a felperes részletes meghallgatása után a szakmai és jogszabályi előírások alapulvételével készítette el szakvéleményét. A II-IV. r. alperesek ugyancsak a jogellenesség hiányára, illetve a tevékenységük és a felperes oldalán esetlegesen bekövetkezett kár közötti okozati összefüggés hiányára hivatkoztak.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. r. alperesnek 15 napon belül 200 000 Ft perköltséget azzal, hogy a perben felmerült költségeket az állam viseli. Az I. r. alperessel szemben előterjesztett keresetet illetően kifejtette, a felperes az általa tett büntető feljelentésben maga nyilatkozott akként, hogy az I. r. alperes által lefolytatott szakvizsgálat során módja volt közel 50 perces időtartamban gondolatait kifejteni, a vizsgálat alkalmával az I. r. alperes hozzá kérdéseket intézett, amelyekre válaszolt, ami eleve cáfolja azt a felperesi állítást, miszerint az I. r. alperes a személyes vizsgálatát nem fogadtosította. Kiemelte, a peradatok nem igazolják, hogy az I. r. alperes a gondnokság alá helyezési eljárás során készült szakvélemény megállapításait csupán átvette.

A II.-IV. r. alperesekkel szembeni keresetet illetően kifejtette, a fél számára kedvezőtlen döntés önmagában a bírósági jogkörben okozott kár megtérítésére nem ad alapot, a felperes a számára sérelmes döntést csak az alapeljárásban lefolytatott rendes, vagy rendkívüli jogorvoslattal támadhatja. A rendelkezésre álló iratok alapján megállapította, hogy a Székesfehérvári Járásbíróság eljárása során a felperes keresetéről döntött, ezen felül határozott az előterjesztett viszontkeresetről is, ez utóbbi alapján került sor a cselekvőképesség korlátozására további ügycsoportokat illetően, így konkrét törvénysértő magatartás, avagy mulasztás megjelölésének hiányában a gondnokság alá helyezés megszüntetése iránti eljárásokkal összefüggésben sem állapított meg az alperesek részéről jogsértést. Kiemelte, a III. rendű alperes neve előtt folyamatban volt 5.P.20.011/2013. számú eljárásnak nem volt tárgya a gondnokság alá helyezés megszüntetése, így arról sem a III. r. alperes,

sem a IV. r. alperes nem határozhatott, következésképp ezzel összefüggésben a felperesnek kárt sem okozhatott.

Az ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében a felperes az elsőfokú ítélet megváltoztatásával az I. r. alperest 2 000 000 Ft, a II.-IV. r. alpereseket egyetemlegesen 500 000 Ft nem vagyoni kár megfizetésére kérte kötelezni. Továbbra is állította, hogy az I. r. alperes személyes vizsgálatát a gondnokság alá helyezés megszüntetése iránti eljárás során nem végezte el, csupán átvette a korábbi eljárásban készült szakvélemény megállapításait. Fenntartotta azt az álláspontját, miszerint a II. r. alperes döntését az I. r. alperes törvénysértő szakvéleményére alapította, s így azzal, hogy a gondnokság alá helyezését nem szüntette meg, károsodását idézte elő. További károkozó magatartásként jelölte meg, hogy a II. r. alperes az előtte folyamatban levő perben nem rendelt ki új szakértőt, a kirendelt szakértőhöz téves kérdéseket intézett, nem tette feladatául az I. r. alperesnek annak megítélését, hogy képes-e önállóan, gondnok segítségével nélkül ügyei intézésére. A III. és IV. r. alperesek terhére róta, hogy nem vizsgálták felül a II. r. alperes jogszerűtlen döntését. Másodlagos fellebbezése az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára irányult.

Az I.-IV. r. alperesek ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték, változatlanul fenntartották az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi indokaikat. Az I. r. alperes hangsúlyozta, a felperes személyes vizsgálatát elvégezte, szakvéleményét az erre vonatkozó szakmai iránymutatások alapján alakította ki. A II. és a IV. alperesek kiemelték, a felperes nem jelölte meg, hogy a velük szemben érvényesített igényét milyen jogellenes magatartásra alapítja. A III. és a IV. r. alperes hangsúlyozta, az előttük folyó eljárásnak a gondnokság alá helyezés megszüntetése, s így a II. r. alperes döntésének felülbírálata nem volt a tárgya. A III. r. alperes az előtte folyamatban volt perben a felperes ott előterjesztett keresetlevelét idézés kibocsátása nélkül elutasította, így az érintett eljárás során érdemi döntés nem született. Az eljárás során a III. r. alperes határozatát ésszerű időn belül hozta meg, a felperes 30 napon belül keresetlevelét szabályszerűen újból nem nyújtotta be, így saját magatartásával hozzájárult ahhoz, hogy igénye nem nyert érdemi elbírálást.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból helytálló jogi következtetéseket vont le, s azok alapján helyesen döntött a kereset elutasításáról, ezért határozatát az ítéletábra annak helytálló indokai alapján helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel kiemeli az alábbiakat.

A felperes fellebbezésében - kereseti kérelmével azonos módon - az I. r. alperes jogellenes károkozó magatartását abban jelölte meg, hogy a gondnokság alá helyezés megszüntetése iránti perben nem végezte el a személyes vizsgálatát, s csupán átemelte szakvéleményébe a gondnokság alá helyezés iránti eljárás során készült szakértői megállapításokat. Ezt az állítását azonban sem a szakvélemény, sem a per egyéb adatai nem támasztották alá. A szakvélemény alapján megállapítható, hogy a szakértő tanulmányozta a felperes betegségeivel kapcsolatos okiratokat, zárójelentéseket, továbbá a korábbi eljárás során készült szakvélemény megállapításait, és rögzítésre került a szakvéleményben az is, hogy az I. r. alperes elvégezte a felperes személyes vizsgálatát. Ezt alátámasztja a felperes büntető feljelentése nyomán indult eljárásban maga által tett nyilatkozat is, ahol előadta, hogy a szakértői vizsgálat során részletesen beszámolt a közérdekű bejelentéseihez kapcsolódó sérelmeiről, válaszolt az I. r. alperes hozzá intézett kérdéseire, azaz elismerte, hogy személyes vizsgálata fogatosításra került. Az a körülmény, hogy az I. r. alperes által adott szakvélemény tartalma megegyezik a korábbi eljárás során készített szakvéleménnyel, nem jelenti azt, hogy az I. r. alperes a

szakértői vizsgálatot nem végezte el, csupán arra utal, hogy a rendelkezésre álló adatok azonos következtetések levonására, illetve szakmai álláspont kialakítására adtak alapot. Arra pedig ugyancsak alaptalanul hivatkozott a felperes, hogy a szakvélemény megállapításai nem helytállóak, az esetleges hibák orvoslására ugyanis a folyamatban levő eljárásban, avagy az ott hozott határozat ellen előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban kerülhetett volna sor. A szakvélemény megállapításait azonban az eljáró bíróság aggálytalannak találta, ítélezése alapjául elfogadta, azt a másodfokon eljáró bíróság is alkalmasnak ítélte, hogy arra érdemi döntést alapítson, a szakvélemény kiegészítése, avagy a perbe új szakértő bevezetése szükségtelen volt.

A felperes a II. r. alperes jogellenes és felróható magatartásának azt tekintette, hogy ítélezése alapjául elfogadta az I. r. alperes megalapozatlan szakvéleményét. A felperes e tekintetben kártérítési igényét a Ptk. 349. § (1) bekezdésében foglaltakra alapította. Eszerint a bírósági jogkörben okozott kárért való felelősség megállapításának feltételei: a jogellenes magatartás, a bírósági tevékenységhez kapcsolódó kár, e kettő közötti okozati összefüggés, a felróhatóság, valamint a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőség kimerítése, illetve az, hogy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható (Ptk. 339. § (1) bekezdés, 349. § (1) bekezdés). E feltételek konjunktívak, bármelyik feltétel megvalósulásának hiányában nincs helye kártérítési felelősség megállapításának. A gondnokság alá helyezés megszüntetése iránti eljárásban a II. r. alperes a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján alakította ki érdemi álláspontját, egyebek között az I. r. alperes által készített szakvélemény tartalmát is értékelte. Lényeges, hogy a jogalkalmazó szerv felelősségét csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozza meg (BDT2008. 1817) és csak abban az esetben, ha az okozati összefüggésbe hozható a sérelmet szenvedett kárával (BDT2004. 1028.). A II. és a III. r. alperes eljárása során azonban ilyen nem állapítható meg, az I. r. alperes által készített szakvélemény nem tartalmazott a laikus számára is felismerhető tévedéseket, ezért nem volt indokolt azt a bizonyítékok köréből kirekeszteni, az I. r. alperes megalapozottan alapította tényállását az abban foglaltakra. Egyetért az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítélete indokolásával a tekintetben is, hogy a kártérítési per nem jelent új jogorvoslati fórumot a fél számára a kedvezőtlen döntést tartalmazó jogerős ítélet felülvizsgálatára. Kártérítés alapjául ugyanis nem szolgálhat, ha a fél a jogerős ítéletet érdemben, vagy eljárási szabálysértésre hivatkozva továbbra is vitatja (BDT2006. 1496.). Erre figyelemmel a felperes a II. r. alperesekkel szemben sem érvényesíthetett megalapozott kártérítési igényt.

A III. és a IV. r. alperes magatartása jogellenességét a felperes abban jelölte meg, hogy nem vizsgálta felül a II. r. alperesek megítélése szerint jogellenes döntését. A periratok alapján azonban megállapítható, hogy a III. és a IV. r. alperes előtt nem volt folyamatban olyan eljárás, amelynek során a gondnokság alá helyezés megszüntetése iránti perben hozott, és a felperes által sérelmezett ítéletet felülbírálhatta volna. A III. r. alperes az I. r. alperessel szemben előterjesztett keresetlevelet idézés kibocsátás nélkül elutasította, a felperes fellebbezése alapján eljáró IV. r. alperes a III. r. alperes végzését helybenhagyta. A felperes nem jelölte meg, hogy ezen eljárások során mi volt az a konkrét alperesi magatartás illetve mulasztás, amely alapot adhatna a III. vagy a IV. r. alperes kártérítési felelősségének megállapítására, így - amint arra a III. és IV. r. alperesek helyesen hivatkoztak - a III. és IV. r. alperessel szembeni kárigény gyakorlatilag érdemi elbírálásra alkalmatlan. A IV. r. alperesnek az eljáró bíróság kizárását megtagadó döntését illetően ugyancsak alaptalan a felperes kártérítési igénye. Önmagában az a körülmény ugyanis, hogy a IV. r. alperes nem jelölt ki az eljárás lefolytatására más, a felperes elképzelésének megfelelő bíróságot, kártérítési felelősségét - jogellenes magatartás hiányában - nem alapozhatja meg.

Az ítélőtábla észlelte, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelkezett pontosan az elsőfokú eljárás során felmerült költségekről, ezért azt akként pontosította, hogy a felperes képviselőtét ellátó pártfogó

ügyvéd díját - a felperes pervesztességére tekintettel - a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli, míg az állam terhén maradó elsőfokú eljárási illeték összege az elsőfokú eljárás pertárgyértékére tekintettel 687 400 Ft.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az I. r. alperes másodfokú eljárási költségének viselésére, amelynek összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján állapította meg.

A felperes személyes költségmentességére tekintettel a képviselőt ellátó pártfogó ügyvéd díját, valamint a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése, 84. § (1) bekezdés a) és b) pontja, valamint a Kmr. 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli. Az ítéltábla a Pp. 87. § (2) bekezdése alapján csupán a pártfogó ügyvédi díj viseléséről rendelkezett, annak összegét a Jogi Segítségnyújtó Szolgálat állapítja meg a 2003. évi LXXX. törvény (Jstv.) 62. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

Szeged, 2015. december 9.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró